

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-775/21-U

Název	Mateřská škola speciální, Demosthenes, o.p.s.
Sídlo	Mírová 2, 400 11 Ústí nad Labem
E-mail	lenka.pospisilova@demosthenes.cz
IČ	25 044 648
Identifikátor	610 150 332
Právní forma	obecně prospěšná společnost
Zastupující	PaedDr. Lenka Pospíšilová
Zřizovatel	Sanatorium Demosthenes s.r.o.
Místo inspekční činnosti	Mírová 2820/2, Ústí nad Labem Nezvalova 2024, Varnsdorf
Termín inspekční činnosti	21. 9. 2021 – 24. 9. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle školního vzdělávacího programu a podmínek a průběhu poskytování poradenských služeb ve školském poradenském zařízení.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Mateřská škola speciální, Demosthenes, o.p.s. (dále také „zařízení“) vykonává činnost speciální mateřské školy a speciálně pedagogického centra, které jsou samostatnými celky dětského centra komplexní péče Demosthenes, propojujícího zdravotnické, školské a sociální služby.

Ve čtyřech třídách mateřské školy speciální (dále „škola“) je vzděláváno 40 dětí se zdravotním postižením, 12 dětí plní povinnou předškolní docházku, z nichž šest má odložen začátek povinné školní docházky o jeden rok. Děti jsou rozdělovány do tříd podle schopností, dovedností a mentální úrovně. Vzdělávání je realizováno podle školního vzdělávacího programu „Jaro, léto, podzim, zima, s Krtečkem se na svět dívám“.

Speciálně pedagogické centrum (dále „SPC“ nebo „centrum“) poskytuje poradenské služby dětem, žákům a studentům (dále „klient“) s narušenou komunikační schopností, vadami sluchu, zraku, kombinovanými vadami, mentálním handicapem a autismem a jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízeními.

Další informace lze najít na www.demosthenes.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Hlavním záměrem školy je prostřednictvím včasné diagnostiky a speciálně pedagogické péče přispět k úspěšnému zapojení dětí do dalšího vzdělávání a běžného života. Daří se ho naplňovat.

Řízení školy je založeno na demokratickém principu a spolupráci všech zaměstnanců. Část řídicích a kontrolních pravomocí ředitelka přenesla na vedoucí učitelku, která pravidelně monitoruje kvalitu vzdělávacího procesu a poskytuje pedagogickým pracovníkům účinnou metodickou podporu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je systematické, koresponduje s prioritami školy a reflektuje i zájmy pedagogů. Získané poznatky se pozitivně promítají do vzdělávacího procesu. Učitelka bez odborné kvalifikace si požadované vzdělání aktuálně doplňuje. Pedagogická rada plní funkci poradního orgánu, pedagožky jsou zapojovány do vyhodnocování práce školy.

Škola je velmi dobře vybavena hračkami, didaktickými, relaxačně kompenzačními a stimulačními pomůckami pro rozvoj řeči, sluchové, zrakové percepce, hrubé a jemné motoriky, kognitivních schopností. Třídy pro děti s poruchami autistického spektra jsou vybaveny pro potřeby strukturovaného režimu. Výběr speciálních pomůcek probíhá ve spolupráci s odborníky. K hrám a relaxaci dětí je využívána prostorná zahrada s herními prvky.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

SPC je samostatná část zařízení Demosthenes s výraznou autonomií ve všech oblastech. Ředitelka zařízení předala většinu řídicích a kontrolních kompetencí vedoucím pracovníkům v obou místech poskytovaných školských služeb (Ústí nad Labem, Varnsdorf). Koncepční záměry centra byly stanoveny velmi obecně ve společné koncepci zařízení. SPC nemělo v hodnoceném období jasně formulovanou vizi a strategii rozvoje, kterou by pracovníci mohli sdílet nebo se podílet na její tvorbě.

SPC chybí systematické a jednotné řízení. Vnitřní směrnice a předpisy nepokrývají celé spektrum činností a potřeb klientů i pracovníků SPC. Supervize ani intervize zaměřené na poradenské činnosti v SPC neprobíhají. Ucelená evaluace činnosti centra není systematicky nastavena. Kontrolní systém nemá jasně stanovená kritéria pro hodnocení činností, což má nepříznivý dopad na validitu výkaznictví (počet klientů i počet vykázaných činností). Chybí systém hodnocení kvality činností i hodnocení odborných pracovníků. Zpětná vazba odborným pracovníkům je

nedostatečná a nekonkrétní. Tyto skutečnosti mají negativní vliv na kvalitu poskytovaných služeb.

Činnost pracovníků SPC není nijak koordinována, pracovníci nemají stanoven rozsah přímé pedagogické činnosti. Zastoupení psychologů a speciálních pedagogů je nevyvážené. Výrazně převyšuje počet speciálních pedagogů, což neumožňuje tandemovou práci přínosnou pro uspokojování potřeb klienta v plné šíři. Specializace odborných pracovníků (surdopedie, logopedie, somatopedie, znalost práce s klienty s poruchami autistického spektra) není v činnosti SPC plně využita.

Elektronický systém pro evidenci klientů a dalších dokumentů je společný pro všechny součásti Demosthenu, dochází k propojení informací z několika resortů (zdravotnictví, školství, sociální), což umožňuje interdisciplinární koordinaci péče o klienta. Údaje SPC v něm však nejsou kompletní, záznamy jsou neúplné či velmi stručné, nelze z nich zjistit, jaká konkrétní opatření byla centrem navrhována. Ani kombinace všech údajů neposkytuje ucelenou informaci o poradenských službách SPC.

SPC v Ústí nad Labem se primárně zabývá poskytováním poradenské péče klientům s narušenou komunikační schopností. Zde mají pracovníci vybavené sdílené kanceláře, diagnostickou místnost/hernu i komfortní zázemí pro klienty i zaměstnance (čekárny pro rodiče, bezbariérový přístup, technické zázemí). Odborné pracovny jsou zařízeny vhodným nábytkem, výpočetní technikou i odbornou literaturou. Na pracovišti ve Varnsdorfu, kde dominují klienti s vadami sluchu a zraku, sdílí dvě pracovnice SPC pronajatou místnost v budově mateřské školy. Tyto prostory jsou pro provoz zařízení zcela nevyhovující. Prostory jsou malé, nejsou vybavené nábytkem pro práci s klienty, není zde čekárna. Vybavení SPC standardizovanými diagnostickými nástroji určenými ke speciálně pedagogické diagnostice je nedostačující, a to i přes nákup diagnostických nástrojů v rámci rozvojového programu MŠMT. Na pracovišti ve Varnsdorfu bylo zjištěno zjevné bezpečnostní riziko ve vztahu ke klientům. Všechny spisy klientů byly volně přístupné v otevřené policové skříni v pracovně SPC.

Na webových stránkách jsou o SPC zveřejněny neúplné informace, chybí zde zejména údaje o provozní době, která není k dispozici ani na vstupech do obou pracovišť centra.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekčních hospitací probíhalo vzdělávání ve všech třídách v přátelské atmosféře, která podporovala učení. Pedagožky uplatňovaly integrovaný přístup, vzdělávací nabídka byla tematicky provázaná, pravidelně doplňována podpůrnými aktivitami (canisterapie, hippoterapie, fyzioterapie aj.). Efektivitu vzdělávání zvyšovala účinná kooperace učitelek s asistentkami pedagoga. V průběhu vzdělávání pedagožky uplatňovaly jednotný a podporující pedagogický styl, pružně reagovaly na potřeby dětí, podněcovaly jejich aktivitu a vymezovaly jim potřebné hranice. Využívaly aktuální situace, vhodně děti motivovaly, dávaly jim jasné a srozumitelné pokyny. Poskytovaly jim pomoc a podporu dle jejich specifických potřeb.

Zvolené vzdělávací strategie odpovídaly individuálním potřebám dětí. Využíváno bylo zejména činnostní učení založené na smyslovém vnímání, vlastní zkušenosti, prožitku a aktivitě dětí. V rámci celého dne se prolínaly individuální a skupinové speciálně pedagogické činnosti či stimulační postupy. Pedagožky podněcovaly děti k různorodým aktivitám (např. manipulování, konstruování). Děti si volily hru podle svého zájmu nebo se zapojovaly do řízených skupinových či individuálních činností. Měly čas na dokončení svých her. Pedagogické pracovnice je povzbuzovaly průběžným pozitivním hodnocením, oceňovaly jejich snahu a dílčí pokroky. Náležitou pozornost pedagožky věnovaly vytváření podmínek pro tělesnou pohodu dětí, pravidelně zařazovaly řízené pohybové aktivity, umožňovaly dětem i volný pohyb. Rozvoji jemné motoriky napomáhaly různé výtvarné a pracovní aktivity. Komunikativní dovednosti

a řečové schopnosti dětí byly rozvíjeny prostřednictvím preventivních logopedických činností, seznamováním s říkadly a písničkami. V rámci pobytu venku byly děti vedeny k poznávání přírody.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Poskytované služby se výrazně liší na jednotlivých pracovištích. V Ústí nad Labem největší podíl v rámci poskytovaných poradenských služeb zaujímaly činnosti zaměřené na zpracování zpráv a doporučení pro klienty na základě odborných zpráv klinických odborných pracovišť (především zařízení Demosthenes) a částečně na konzultační činnost se zákonnými zástupci a školami. Vlastní psychologická a speciálně pedagogická diagnostika zde probíhá minimálně. Ve Varnsdorfu převládá diagnostická činnost a konzultace se zákonnými zástupci a školami. Obě pracoviště tak poskytují jen část standardních činností stanovených právním předpisem. Terapie a skupinové aktivity SPC v kontrolovaném období neprovádělo z důvodu epidemiologické situace při pandemii Covid 19.

Spisová dokumentace je vedena nejednotně, částečně v elektronické a částečně v písemné podobě. Záznamy všech poskytovaných služeb vztahujících se k zakázce klienta nezachycují posloupnost poskytovaných služeb a průběžný vývoj klienta, nejsou zaznamenány všechny poradenské služby (např. přijímání žádostí, konzultace se školou nebo zákonnými zástupci, odbornými lékaři). SPC nemá nastaven způsob podávání žádostí o poskytování poradenské služby. Nejsou evidovány žádosti, ani odmítnutí či přerušení služby. V některých spisech klientů bylo zaznamenáno poskytnutí poradenských služeb bez žádosti klienta případně jeho zákonného zástupce o službu nebo tyto žádosti nebyly klientem či zákonným zástupcem podepsány. V některých případech byla žádost o poskytnutí poradenské služby podána až poté, co byla služba poskytnuta. Informovaný souhlas, který je podmínkou pro poskytnutí poradenské péče, v některých spisech chyběl, nebo nebyl podepsán, nebo byl podepsán až po poskytnutí poradenské pomoci.

Ve zprávách a doporučeních ke vzdělávání je uvedeno datum přijetí žádosti a datum vyšetření v SPC, které často odpovídá datu vyšetření u klinického logopeda nebo klinického psychologa. Vzhledem k chybějícím záznamům nelze vždy vysledovat dodržení zákonných lhůt při poskytování poradenských služeb, v některých případech uvedená data dokládají nedodržení zákonných lhůt. Ve zprávách chyběly povinné údaje, např. datum přijetí žádosti o poskytnutí poradenské pomoci, anamnestické údaje, popis obtíží klienta, úplné informace o podkladech, z nichž zařízení ve svých závěrech vychází. Ve většině případů chyběly také informace ze strany školy. Některé zprávy jiných odborníků, na jejichž základě SPC vypracovalo zprávu a doporučení, byly starší šesti měsíců, což je v rozporu s právním předpisem. Na pracovišti v Ústí nad Labem většina z kontrolovaných spisů neobsahovala speciálně pedagogickou diagnostiku, na pracovišti ve Varnsdorfu byly ve spisech založeny záznamové archy, které nebyly řádně označeny jménem klienta, datem vyšetření, jménem examinátora a nebyly vyhodnoceny. I přes uvedené nedostatky a nekompletnost informací a podkladů je SPC použilo pro své závěry a nastavení podpůrných opatření.

Ve spisech klientů většinou chyběly záznamy o spolupráci centra při tvorbě a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a podpůrných opatření (např. u některých klientů je pouze zhodnocení školou, u některých záznamy chybí). Pokud se SPC k vyhodnocení vyjádřilo, šlo pouze o formální závěr, který nebyl vždy zohledněn v dalším poskytování služeb klientovi. Záznamy ve spisové dokumentaci jsou neúplné a neumožňují komplexní pohled na problematiku u klienta a jeho vývoj, včetně náhledu na efektivitu přiznaných podpůrných opatření.

I přes dostupnost standardizovaných nástrojů, které SPC postupně obměňuje, využívají odborní pracovníci především nestandardizované nástroje. Nelze tedy posoudit validitu vyhodnocení a správné nastavení podpůrných opatření.

Pracovníci SPC důsledně dodržují a respektují etické principy poskytování poradenských služeb. Souhlas s předáváním informací mezi jednotlivými pracovníky z různých rezortů je ošetřen v informovaném souhlasu, který však není klientům předkládán před každou poradenskou službou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro sledování vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí má škola účinný systém, který zahrnuje vyhodnocování očekávaných výstupů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Ve spolupráci s dalšími odborníky jsou vyvozovány záměry pro další pedagogické působení, které vedou k efektivnímu rozvoji osobnostních potencialit dětí.

Realizované speciální vzdělávání, včetně jeho plánování (výběr vhodných pedagogických postupů, stimulačních a kompenzačních pomůcek) a vyhodnocování, je promyšlené a efektivní. Příkladná je týmová spolupráce pedagogů, odborníků a rodičů. Všichni zaměstnanci jsou informováni o individuálních potřebách dětí a vhodném přístupu k nim prostřednictvím porad, vizit a konzilií. Úzká spolupráce a kvalitní komunikace se zákonnými zástupci dětí je zajištěna prostřednictvím poradce rodiny. Škola poskytuje rodičům poradenství při výchově a vzdělávání jejich dětí (konzultace aj.) a pomáhá jim najít optimální navazující vzdělávání.

Výsledky vzdělávání odpovídají individuálním možnostem dětí. Intenzivní individuální péčí pedagožky podporují rozvoj dovedností potřebných pro nástup do základní školy. Většinou byly děti zvědavé a s chutí se zapojovaly do nabízených činností. Zpravidla dokázaly plnit úkoly podle pokynů, využívaly při nich své zkušenosti a poznatky. Chovaly se k sobě přátelsky, přirozeně komunikovaly mezi sebou a s dospělými. Projevovaly odpovídající míru samostatnosti v sebeobsluze, respektovaly nastavená pravidla. Ve dvou třídách pro děti s poruchou autistického spektra byl vhodně uplatňován systém strukturální výuky a vizualizace, způsob motivace a hodnocení byl přizpůsoben jednotlivým dětem. K vytvoření správných návyků pro zdravý životní styl přispívá pravidelné zařazování témat k ochraně zdraví, pohybových aktivit a funkční pitný režim.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti se zvýšila kvalita poskytovaného předškolního vzdělávání.
- Ředitelce se daří udržovat příjemné sociální klima, ve škole přetrvává vstřícná a otevřená atmosféra.

Silné stránky

- Odborná kvalifikovanost, týmová spolupráce pedagogů a systém pedagogického vedení se pozitivně promítají do průběhu vzdělávacího procesu a dosahovaných výsledků předškolního vzdělávání.
- Vysoká míra diferenciací a individualizace vzdělávací nabídky spojená s využíváním závěrů pedagogické diagnostiky podporuje osobnostní rozvoj dětí.
- Systém pedagogické diagnostiky je efektivní, výsledky vzdělávání jednotlivých dětí jsou pravidelně analyzovány a jsou přijímána účinná opatření k jejich zlepšování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Není nastaven systém řízení a kontroly SPC.
- SPC nemělo v hodnoceném období formulovanou vizi a strategii rozvoje, kterou by pracovníci mohli sdílet nebo se podílet na její tvorbě.
- Spisy klientů neobsahovaly kompletní předepsanou dokumentaci, v některých případech byla poradenská péče poskytnuta bez písemného souhlasu zákonných zástupců.
- Na pracovišti SPC v Ústí nad Labem probíhalo minimum diagnostické činnosti, závěry ve zprávách a doporučeních byly stanoveny pouze na základě odborných zpráv klinických logopedů a psychologů bez znalosti klienta a pohledu školy.
- Na pracovišti SPC ve Varnsdorfu není nakládáno s osobními a citlivými daty klientů v souladu s legislativními požadavky.

Doporučení pro zlepšení činnosti poradenského zařízení

- Nastavit jednotné řízení a kontrolní systém pro obě pracoviště SPC.
- Zajistit vedení dokumentace SPC dle platných právních předpisů – sjednotit vedení záznamů z poradenských služeb včetně jejich závěrů a doporučení pro zajištění kompletního přehledu jejich poskytování.
- Při provádění diagnostické činnosti využívat především standardizované diagnostické nástroje s možností doplnění nestandardizovanými diagnostickými nástroji.
- Na pracovišti SPC ve Varnsdorfu vytvořit vhodné materiálně-technické podmínky pro pracovníky i klienty a zajistit nakládání s osobními a citlivými daty klientů v souladu s legislativními požadavky.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy a školského poradenského pracoviště nedosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění a prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti (ze dne 23. 11. 1998) včetně Statusu
2. Zápis ze zasedání správní rady obecně prospěšné společnosti o jmenování ředitelky Speciální mateřské školy s účinností od 1. 8. 2000
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 10. 9. 2021)
4. Výkaz o řízení škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2020
5. Výkaz o mateřské škole (S 1-01) podle stavu k 30. 9. 2020
6. Výkaz o speciálně pedagogickém centru (Z 33-01) podle stavu k 30. 9. 2020
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Jaro, léto, podzim, zima, s Krtečkem se na svět dívám“ s platností od 1. 9. 2018, aktualizace k 1. 9. 2021
8. Koncepce rozvoje zařízení Demosthenes
9. Školní řád účinný od 1. 9. 2020
10. Vnitřní řád SPC, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
11. Školní matrika, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Spisová dokumentace klientů (výběr)
13. Třídní knihy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
14. Třídní vzdělávací programy, školní rok 2021/2022
15. Pedagogická diagnostika dětí, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
16. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
17. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků včetně osvědčení ze vzdělávacích akcí
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2020//2021 a 2021/2022
19. Zápis z jednání pedagogických rad, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
20. Zápis z porad SPC, školní rok 2020/2021, 2021/2022
21. Rozpis pracovní doby pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
22. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-892/13-U (ze dne 5. 11. 2013)
23. Zápis z jednání o skutečnostech zjištěných v průběhu inspekční činnosti (ze dne 24. 9. 2021)
24. Webové stránky, www.demosthenes.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Hrdá, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Martina Hrdá v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, školní
inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková v. r.

Mgr. Jitka Kacálková, školní inspektorka

Mgr. Jitka Kacálková v. r.

PhDr. Marina Ulbertová, školní
inspektorka

PhDr. Marina Ulbertová v. r.

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní
pracovnice

Bc. Blanka Zoudunová v. r.

V Ústí nad Labem 22. 10. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Lenka Pospíšilová,
ředitelka školy

PaedDr. Lenka Pospíšilová v. r.

V Ústí nad Labem 8. 11. 2021